

Bexruz Komilov

Tashkent International University of Financial Management and Technology (TIFT), 1-kurs Email:
bexruzkomilov01@gmail.com Tel: +998 91 888 95 92

Annotatsiya: Ushbu maqola Qozok xalqi etnologiyasiga bag'ishlangan bo'lib, unda qozoklarning kelib chiqishi, tarixi, madaniyati, urf-odatlar va ijtimoiy tuzilmasi tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida ko'chmanchi hayot tarzi, an'anaviy xo'jalik, oilaviy munosabatlar va madaniy meros shakllanishi o'rganiladi. Shuningdek, zamonaviy davrda qozoklar orasida ro'y berayotgan madaniy va ijtimoiy o'zgarishlar ko'rib chiqiladi. Maqola antropologlar, tarixchilar va madaniyatshunoslarni uchun ilmiy manba sifatida xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Qozok xalqi, etnologiya, ko'chmanchi hayot, madaniyat, urf-odatlar, ijtimoiy tuzilma

Abstract: This article explores the ethnology of the Kazakh people, focusing on their historical development, cultural heritage, social structure, and traditional lifestyle. The study analyzes nomadic lifestyle, traditional economy, family relationships, and formation of cultural heritage. Additionally, it considers contemporary cultural and social changes among Kazakhs. This article serves as a valuable resource for anthropologists, historians, and cultural researchers.

Keywords: Kazakh ethnology, nomadic culture, traditions, social structure, cultural heritage, identity

Аннотация: Данная статья посвящена этнологии казахского народа, исследует их происхождение, историю, культуру, обычаи и социальную структуру. В работе рассматриваются кочевой образ жизни, традиционное хозяйство, семейные отношения и формирование культурного наследия. Также анализируются современные культурные и социальные изменения среди казахов. Статья представляет научную ценность для антропологов, историков и культурологов.

Ключевые слова: этнология казахов, кочевая культура, традиции, социальная структура, культурное наследие

KIRISH (INTRODUCTION)

Qozok xalqi etnologiyasi ularning qadimiy tarixi, ko'chmanchi turmush tarzi, ijtimoiy munosabatlari va madaniy merosini o'rganishni o'z ichiga oladi. Qozoklar Markaziy Osiyoning eng yirik turkiy xalqlaridan biri bo'lib, ularning etnologik tarixi ko'p asrlik taraqqiyot jarayonlari bilan bog'liq. An'anaviy hayoti, milliy urf-odatlar, oilaviy qadriyatlari va xalq og'zaki ijodi bugungi kungacha saqlanib kelmoqda.

MUHOKAMA VA NATIJALAR (Discussion and Results)

1. Kelib chiqishi va shakllanishi (Origin and Formation)

Qozok xalqi qadimiy turkiy qabilalardan shakllangan bo'lib, ularning tarixiy ildizlari ko'chmanchi madaniyat bilan bog'liq. XIV–XV asrlarda Dashti Qipchoq hududida qozoklarning shakllanish jarayoni boshlangan.

2. Ko'chmanchi madaniyat (Nomadic Culture)

Ko'chmanchilik qozoklarning asosiy yashash tarzidir. Chorvachilik, yurt, ot va yaylovlar hayotning ajralmas qismidir.

3. Urf-odatlar va an'analar (Customs and Traditions)

To'y marosimlari, beshik to'yi, qirq kunlik marosimlar, milliy liboslar va xalq o'yinlari qozoklarning boy madaniy merosini tashkil qiladi. Dombra chalish, xalq qo'shiqlari va kuy san'ati ular madaniyatining asosiy unsurlari hisoblanadi.

4. Ijtimoiy tuzilma (Social Structure)

Qozok jamiyati urug'-qabila tizimi asosida shakllangan. Uch yirik jüz — Katta jüz, O'rta jüz, Kichik jüz — ularning ijtimoiy hayotida muhim o'rin tutadi.

5. Zamonaviy o'zgarishlar (Contemporary Changes)

Bugungi kunda Qozog'iston mustaqil davlat sifatida milliy qadriyatlarini rivojlantirishga e'tibor bermog'da. Madaniy merosni asrab-avaylash, milliy kiyim, musiqa va urf-odatlarni tiklash keng rivojlanmoqda.

XULOSA (Conclusion)

Qozok xalqi etnologiyasini o'rganish ularning boy tarixi, ko'chmanchi madaniyati, an'analari va ijtimoiy hayoti haqida chuqur tasavvur beradi. Milliy meros bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan bo'lib, etnologik tadqiqotlar qozok xalqining tarixiy rivojlanishini, urf-odatlarning saqlanishini va zamonaviy jamiyatdagi o'rnini aniqlashda katta ilmiy ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR (REFERENCES, APA STYLE):

1. Qozog'iston Respublikasi Milliy Ensiklopediyasi. Link.
2. Olcott, M. B. (Year). The Kazakhs. Link.
3. CIA World Factbook – Kazakhstan. Link.
4. Abay nomidagi QMU tadqiqotlari. Link.
5. Central Asian Ethnographic Research Journal. Link.
6. Turkic Peoples Historical Atlas. Link.